

İddet eren ve ermeyen Suç Davranışlar Ölesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *İddet eren ve ermeyen Suç Davranışlar Ölesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30210>

Özet

?iddet ?çeren ve ?çermeyen Suç Davran??lar? Ölçe?i (??SDÖ), bireylerin beyan etti?i hem ?iddet içeren hem de ?iddet içermeyen yasa dış? veya sapk?n davran??lar?n?n s?kl??n? ve çe?itlili?ini ölçmek amacıyla uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Bu ölçe?in Türkçe formunun uyarlama çalışması, Koçak ve Durak Bat?gün (2017) tarafından gerçekleştirilmiştir. Çalışma, ölçe?in Türk kültürüne özgü örneklemeler üzerindeki geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini inceleyerek, adli ve klinik psikoloji alanlarında kullanıma uygunlu?unu göstermeyi amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Suç Davran??lar?, ?iddet ?çeren Suç, ?iddet ?çermeyen Suç, ??SDÖ, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Adli Psikoloji.

Yazarlar

Koçak, M., Durak Bat?gün, A.

Amaç

??SDÖ'nün temel amacı, bireylerin geçmi?te gerçekleştirdi?i veya gerçekleştirmeye eğilimli oldu?u suç davran??lar? yelpazesini sistematik olarak de?erlendirmektir. Ölçek, bu davran??lar? ?iddet içeren eylemler ve mülkiyete, düzene veya yasalara karşı i?lenen ?iddet içermeyen eylemler olmak üzere iki ana kategori altında inceleyerek, bu davran??lar?n hem niceli?ini hem de niteli?ini belirlemeye yardımcı olur.

Bu araç, özellikle risk de?erlendirmesi, rehabilitasyon programları'nın planlanması ve kriminoloji araştırmalarında bireylerin suç profillerini ç?karmak için de?erli bir kaynak sağlamaktadır. Ölçe?in Türkçe uyarlaması, Türk örneklemeleri üzerinde yapılacak akademik ve uygulamalı çalışmalara sağlam bir psikometrik zemin sunmaktadır.

Yapı

Ölçek, ölçtü?ü psikolojik yapı itibarıyla kendini bildirme yoluyla suçluluk ve sapk?nlık toleransı alanına odaklanır. ??SDÖ, genellikle iki temel alt boyuta ayrılır: **?iddet ?çeren Suç Davran??lar?** ve **?iddet ?çermeyen Suç Davran??lar?**. Bu ikili yapı, suç davran??lar?n alt?nda yatan motivasyonları ve risk faktörlerinin farklılaşabilece?i varsayımına dayanır.

Yapısal olarak, ölçek maddeleri bireyin fiziksel zarar verme, tehdit etme veya saldırganlık içeren eylemlere katılm?n? (?iddet içeren) ve h?rs?zlük, uyuşturucu kullanımı, dolandırıcılık veya yasalara karşı gelme gibi eylemlere katılm?n? (?iddet içermeyen) sorgular. Bu ayrım,

ara?t?rmac?lar?n belirli suç tiplerine özgü müdahale stratejileri geli?tirmesine olanak tan?r.

Geçerlik

??SDÖ'nün Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, Koçak ve Durak Bat?gün (2017) taraf?ndan yay?mlanan adaptasyon makalesinde detayland?r?lm??t?r. Geçerlik analizleri genellikle yap? geçerli?i, ölçüt ba??ml? geçerlik ve ay?rt edici geçerlik yakla??mlar?n? içerir.

Yap? Geçerli?i: Bu, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ünü belirler. Adaptasyon çal??mas?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?u veya kültürel farklılıklara uygun olarak yeniden yapıland?r?ld??? gösterilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farklı ko?ullara kar?? tutarlılı??n? de?erlendirir. Koçak ve Durak Bat?gün (2017) çal??mas?nda, ??SDÖ'nün iç tutarlılık katsayılar? (genellikle Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r.

Yüksek iç tutarlılık katsayılar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle uyumlu oldu?unu gösterir. Ölçe?in alt boyutlar?n?n da ayrı ayrı güvenilirlik de?erleri rapor edilerek, ??SDÖ'nün Türk popülasyonunda tutarlı ve güvenilir bir ölçüm arac? oldu?u kan?tlanm??t?r.

Faktör Analizi

Türkçe adaptasyon sürecinde, ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamak amacıyla Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, orijinal ölçekteki ?iddet içeren ve ?iddet içermeyen suç davran??lar? ayrı ayrı Türk kültüründe de geçerli olup olmad???n? test etmi?tir.

Genellikle **Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA)** kullan?larak, iki veya daha fazla faktörlü bir yap?n?n veri ile uyumu incelenir. Bu analizler, ölçe?in yapısal modelinin kabul edilebilir uyum indekslerine sahip oldu?unu göstererek, ??SDÖ'nün teorik yap?s?n?n geçerlili?ini desteklemi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendini Bildirme Ölçe?i (Self-Report Scale). Derecelendirme format? belirtilmemi? olup, tipik olarak Likert tipi bir ölçek kullan?ld??? varsay?lmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe (Adaptasyon dili).

Popülasyon Grubu: Gençler ve Yetkinler, özellikle suç riski taşıyan veya adli süreçlere dahil olmuş bireyler.

Yaş Grubu: Belirtilmemiş (Genellikle ergenlikten itibaren uygulanabilir).

Popülasyon Detayları: Geçerlik ve güvenirlik çalışması, Türkiye'deki üniversite öğrencileri ve/veya genel popülasyon üzerinde yürütülmüştür.

Test Metodolojisi: Psikometrik Değerlendirme ve Standardizasyon Çalışması.

Anahtar Kelimeler

Şiddet, Suçluluk, Sapkınlık, Psikometri, Cronbach Alfa, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Risk Değerlendirmesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtması: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantı E-posta Adresleri: batigun@ankara.edu.tr (Sorumlu Yazar İletişim)

Yazma Adresi: Ankara Üniversitesi, Türkiye (Tahmini Bağlantı)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler: Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için yazar(lar) ile iletişime geçilmesi önerilir. Sorumlu yazar Aytegin Durak Batgun'e e-posta yoluyla ulaşılabilir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullanım için ücret bilgisi belirtilmemiştir.

Test Yılı: Ölçeğin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çalışması 2017 yılında yayınlanmıştır.

Kaynaklar

Koçak, M. ve Durak Batgun, A. (2017). Şiddet İceren ve İcermeyen Suç Davranışları Ölçeğinin (ŞSDÖ) Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Klinik Psikoloji Dergisi*, 1(1), 1-11.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: [siddet-iceren-ve-icermeyen-suc-davranislari-olcegi-toad.pdf](#)

Öldürme ve Öldürmemeye Suç Davranışları Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri, sağlanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Ölçek maddelerine erişim için ilgili makaleye (Koçak & Durak Batıgün, 2017) başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM